

Бацула Н. В., Кравченко Г. Ю.

Б31 Математика. 4 клас. II семестр (за підручником М. В. Богдановича, Г. П. Лишенка) / Н. В. Бацула, Г. Ю. Кравченко. — Х. : Вид. група «Основа», 2017. — 286, [2] с. — (Серія «Початкова школа. Мій конспект»).
ISBN 978-617-00-3213-3.

Посібник містить орієнтовне календарно-тематичне планування та розробки компетентнісно орієнтованих уроків математики у 4-му класі (II семестр), складені відповідно до вимог оновленої навчальної програми (у редакції 2016 р.), Орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів 1–4-х класів (Наказ МОН від 19.08.2016 № 1009) за підручником М. В. Богдановича, Г. П. Лишенка (К. : Видавництво «Генеза», 2015).

Зміст конспектів уроків дібраний з метою формування *предметної*, а саме *математичної компетентності* (цілісне сприйняття світу, розуміння ролі математики у пізнанні дійсності; розпізнавання проблем, які розв'язуються із застосуванням математичних методів; здатність розв'язувати сюжетні задачі, логічно міркувати, виконувати дії за алгоритмом, обґрунтовувати свої дії; уміння користуватися математичною термінологією, знаковою і графічною інформацією; уміння орієнтуватися на площині та у просторі; здатність застосовувати обчислювальні навички й досвід вимірювання величин у практичних ситуаціях), та *ключових компетентностей* (уміння вчитися, здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду математичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді, вироблення в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок).

Задля зручності використання всі розробки розміщені на окремих аркушах. Поля для записів дозволять творчому вчителю, користуючись запропонованим у посібнику матеріалом, скласти власні плани-конспекти уроків курсу.

Для вчителів початкової школи.

УДК 37.016

ЗМІСТ

Орієнтовне календарно-тематичне планування	6
Множення і ділення багатоцифрових чисел на одноцифрове число	9
Урок 65. Дія множення. Закони множення	9
Урок 66. Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрові (<i>алгоритм множення</i>). Розв'язування задач на рух	14
Урок 67. Множення багатоцифрового числа на одноцифрове у випадку, коли в середині першого множника є нулі. Розв'язування задач з двома буквеними даними	18
Урок 68. Множення чисел, які закінчуються нулями	22
Урок 69. Множення одноцифрового числа на багатоцифрове. Задачі на спільну роботу	26
Урок 70. Ознайомлення з поняттям «площа фігури». Квадратний сантиметр. Знаходження значень виразів на сумісній дії. Задачі на спільну роботу	31
Урок 71. Правило обчислення площі прямокутника. Задачі, аналогічні до задач на спільну роботу	35
Урок 72. Обчислення площі і периметра прямокутника. Знаходження значень виразів на сумісній дії. Задачі на спільну роботу	39
Урок 73. Одиниці вимірювання площі. Задачі, які включають дії над величинами, вираженими одинамиціями площі	44
Урок 74. Обчислення площі прямокутної ділянки. Прості і складені задачі на знаходження площі прямокутника	49
Урок 75. Знаходження однієї зі сторін прямокутника за його площею і відомою другою стороною. Задачі, аналогічні задачам на спільну роботу. Ділення іменованих чисел	54
Урок 76. Обчислення площі фігури за допомогою палетки. Задачі, пов'язані з площею прямокутника. Знаходження значень виразів на сумісній дії	59
Урок 77. Самостійна робота. Закріплення вивченого матеріалу	64
Урок 79. Аналіз контрольної роботи. Дія ділення. Властивості частки. Задачі на рух і на обчислення площі	66
Урок 80. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові (<i>загальний випадок</i>). Задачі вивчених видів	71
Урок 81. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	76
Урок 82. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Перевірка ділення множенням. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	80
Урок 83. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові у випадку, коли частка містить в середині нуль. Перевірка ділення множенням. Елементи прямокутного паралелепіпеда: ребро, бічна грань, основа, вершина	84
Урок 84. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові у випадку, коли частка містить в середині нуль. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	89
Урок 85. Ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	93
Урок 86. Ділення іменованих чисел. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	97
Урок 87. Ділення іменованих чисел на іменоване. Знаходження значень виразів на сумісній дії. Задачі вивчених видів	101
Урок 88. Вправи на сумісній дії. Задачі на зустрічний рух	105
Урок 89. Знаходження значень виразів на всі арифметичні дії. Задачі на зустрічний рух	109
Урок 90. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Вирази на порядок дій. Задачі на зустрічний рух	113
Урок 91. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Ділення на 10; 100; 1000 з остачею. Задачі на спільну роботу	118
Урок 92. Самостійна робота	123
Урок 94. Аналіз контрольної роботи. Задачі на знаходження частини числа і числа за його частиною, порівняння частин	125

Ознайомлення з дробами. Множення і ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями	129
Урок 95. Ознайомлення з дробами. Запис дробу. Чисельник і знаменник дробу. Складені задачі, які включають знаходження частини числа	129
Урок 96. Знаходження дробу від числа. Задачі на знаходження дробу від числа	133
Урок 97. Дроби, які дорівнюють одиниці. Порівняння дробів	137
Урок 98. Знаходження числа за значенням його дробу. Розв'язування задач	141
Урок 99. Самостійна робота	145
Урок 101. Аналіз контрольної роботи. Складені задачі, що включають знаходження дробу від числа. Повторення правила множення числа на добуток	147
Урок 102. Множення чисел, що закінчуються нулями. Повторення переставного та сполучного законів множення. Зображення круглого числа у вигляді добутку двох чисел, одним із множників якого є число 10; 100; 1000. Розв'язування задач, що включають знаходження числа за його дробом	152
Урок 103. Усне множення двоцифрових і круглих багатоцифрових чисел на розрядні числа. Складені задачі, розв'язування яких вимагає знаходження дробу від числа	157
Урок 104. Письмове множення багатоцифрових чисел на круглі числа. Задачі на знаходження дробу від числа	161
Урок 105. Множення багатоцифрових чисел на круглі та розрядні числа. Повторення ділення трицифрових чисел на одноцифрові та двоцифрові числа	165
Урок 106. Знаходження добутку виду $2400 \cdot 30$ усним і письмовим способами. Розв'язування задач з буквеними даними. Задачі на пропорційне ділення	169
Урок 107. Задачі на пропорційне ділення. Розв'язування рівнянь і нерівностей	173
Урок 108. Правило ділення числа на добуток. Усне ділення круглих багатоцифрових чисел на розрядні числа. Задачі на пропорційне ділення. Повторення ділення з остачею на одноцифрове число	177
Урок 109. Ділення з остачею на двоцифрове число. Усне ділення круглих чисел на розрядні числа. Задачі на пропорційне ділення	181
Урок 110. Письмове ділення трицифрових чисел на круглі десятки з остачею. Задачі на пропорційне ділення	186
Урок 111. Порівняння задач на пропорційне ділення. Ділення з остачею на круглі числа. Вирази на порядок виконання дій	190
Урок 112. Ділення виду $45\ 780 : 60$; $299\ 600 : 700$. Задачі на рух	194
Урок 113. Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові круглі числа у випадку, коли в частці є нулі. Задачі з буквеними даними. Рівняння	198
Урок 114. Ділення чисел, що закінчуються нулями. Дії з іменованими числами. Вирази на порядок виконання дій. Розв'язування задач	202
Урок 115. Самостійна робота	206
Урок 117. Аналіз контрольної роботи. Повторення множення двоцифрових чисел. Задачі на знаходження дробу від числа і числа за його дробом	208
Урок 118. Множення трицифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження числа за двома різницями	212
Урок 119. Множення багатоцифрових чисел на двоцифрові (<i>загальний випадок</i>). Задачі на знаходження числа за двома різницями	216
Урок 120. Множення іменованих чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження числа за двома різницями	220
Урок 121. Знаходження значень виразів на сумісні дії. Задачі на знаходження числа за двома різницями	225
Урок 122. Множення багатоцифрових чисел на трицифрові (<i>ознайомлення</i>). Задачі на рух. Знаходження значень виразів на сумісні дії	230
Урок 123. Множення багатоцифрових чисел на трицифрові виду $1578 \cdot 403$. Задачі на рух і на знаходження площі	234
Урок 124. Самостійна робота	239

Повторення вивченого за рік	242
Урок 126. Ділення трицифрових чисел на двоцифрове	242
Урок 127. Ділення трицифрових чисел на двоцифрові з остачею у випадку двоцифрової частки. Задачі на знаходження середнього арифметичного (<i>ознайомлення</i>)	246
Урок 128. Ділення трицифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження середнього арифметичного. Рівняння	250
Урок 129. Ділення трицифрових чисел на двоцифрові (<i>загальний випадок</i>). Задачі на знаходження середнього арифметичного	255
Урок 130. Ділення трицифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження середнього арифметичного	259
Урок 131. Ділення багатоцифрових чисел на числа другого десятка. Розв'язування задач	262
Урок 132. Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові у випадку, коли частка містить нулі. Розв'язування задач	266
Урок 133. Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові у випадку, коли частка містить нуль одиниць	270
Урок 134. Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові з остачею. Розв'язування задач	274
Урок 135. Знаходження значень виразів на сумісні дії з багатоцифровими числами. Розширені задачі на зведення до одиниці. Складання і розв'язування нерівностей	277
Урок 136. Ділення багатоцифрових чисел на трицифрове число. Задачі на зведення до одиниці з буквеними даними. Підсумковий урок	282
Література	287

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

№ з/п	Тема уроку	Дата
Множення і ділення багатоцифрових чисел на одноцифрове число		
65	Дія множення. Закони множення	
66	Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрові (<i>алгоритм множення</i>). Розв'язування задач на рух	
67	Множення багатоцифрового числа на одноцифрове у випадку, коли в середині першого множника є нулі. Розв'язування задач з двома буквеними даними	
68	Множення чисел, які закінчуються нулями	
69	Множення одноцифрового числа на багатоцифрове. Задачі на спільну роботу	
70	Ознайомлення з поняттям «площа фігури». Квадратний сантиметр. Знаходження значень виразів на сумісні дії. Задачі на спільну роботу	
71	Правило обчислення площі прямокутника. Задачі, аналогічні до задач на спільну роботу	
72	Обчислення площі і периметра прямокутника. Знаходження значень виразів на сумісні дії. Задачі на спільну роботу	
73	Одиниці вимірювання площі. Задачі, які включають дії над величинами, вираженими одиницями площі	
74	Обчислення площі прямокутної ділянки. Прості і складені задачі на знаходження площі прямокутника	
75	Знаходження однієї зі сторін прямокутника за його площею і відомою другою стороною. Задачі, аналогічні задачам на спільну роботу. Ділення іменованих чисел	
76	Обчислення площі фігури за допомогою палетки. Задачі, пов'язані з площею прямокутника. Знаходження значень виразів на сумісні дії	
77	Самостійна робота	
78	Тематична контрольна робота № 5	
79	Аналіз контрольної роботи. Дія ділення. Властивості частки. Задачі на рух і на обчислення площі	
80	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові (<i>загальний випадок</i>). Задачі вивчених видів	
81	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	
82	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Перевірка ділення множенням. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	
83	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові у випадку, коли частка містить в середині нуль. Перевірка ділення множенням. Елементи прямокутного паралелепіпеда: ребро, бічна грань, основа, вершина	
84	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові у випадку, коли частка містить в середині нуль. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	
85	Ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	
86	Ділення іменованих чисел. Ускладнені задачі на зведення до одиниці	
87	Ділення іменованих чисел на іменоване. Знаходження значень виразів на сумісні дії. Задачі вивчених видів	
88	Вправи на сумісні дії. Задачі на зустрічний рух	
89	Знаходження значень виразів на всі арифметичні дії. Задачі на зустрічний рух	
90	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Вирази на порядок дій. Задачі на зустрічний рух	

№ з/п	Тема уроку	Дата
91	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Ділення на 10; 100; 1000 з остачею. Задачі на спільну роботу	
92	Самостійна робота	
93	Тематична контрольна робота № 6	
94	Аналіз контрольної роботи. Задачі на знаходження частини числа і числа за його частиною, порівняння частин	
Ознайомлення з дробами. Множення і ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями		
95	Ознайомлення з дробами. Запис дробу. Чисельник і знаменник дробу. Складені задачі, які включають знаходження частини числа	
96	Знаходження дробу від числа. Задачі на знаходження дробу від числа	
97	Дроби, які дорівнюють одиниці. Порівняння дробів	
98	Знаходження числа за значенням його дробу. Розв'язування задач	
99	Самостійна робота	
100	Тематична контрольна робота № 7	
101	Аналіз контрольної роботи. Складені задачі, що включають знаходження дробу від числа. Повторення правила множення числа на добуток	
102	Множення чисел, що закінчуються нулями. Повторення переставного та сполучного законів множення. Зображення круглого числа у вигляді добутку двох чисел, одним із множників якого є число 10; 100; 1000. Розв'язування задач, що включають знаходження числа за його дробом	
103	Усне множення двоцифрових і круглих багатоцифрових чисел на розрядні числа. Складені задачі, розв'язування яких вимагає знаходження дробу від числа	
104	Письмове множення багатоцифрових чисел на круглі числа. Задачі на знаходження дробу від числа	
105	Множення багатоцифрових чисел на круглі та розрядні числа. Повторення ділення трицифрових чисел на одноцифрові та двоцифрові числа	
106	Знаходження добутку виду $2400 \cdot 30$ усним і письмовим способами. Розв'язування задач з буквеними даними. Задачі на пропорційне ділення	
107	Задачі на пропорційне ділення. Розв'язування рівнянь і нерівностей	
108	Правило ділення числа на добуток. Усне ділення круглих багатоцифрових чисел на розрядні числа. Задачі на пропорційне ділення. Повторення ділення з остачею на одноцифрове число	
109	Ділення з остачею на двоцифрове число. Усне ділення круглих чисел на розрядні числа. Задачі на пропорційне ділення	
110	Письмове ділення трицифрових чисел на круглі десятки з остачею. Задачі на пропорційне ділення	
111	Порівняння задач на пропорційне ділення. Ділення з остачею на круглі числа. Вирази на порядок виконання дій	
112	Ділення виду $45\ 780 : 60$; $299\ 600 : 700$. Задачі на рух	
113	Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові круглі числа у випадку, коли в частці є нулі. Задачі з буквеними даними. Рівняння	
114	Ділення чисел, що закінчуються нулями. Дії з іменованими числами. Вирази на порядок виконання дій. Розв'язування задач	
115	Самостійна робота	
116	Тематична контрольна робота № 8	
117	Аналіз контрольної роботи. Повторення множення двоцифрових чисел. Задачі на знаходження дробу від числа і числа за його дробом	

№ з/п	Тема уроку	Дата
118	Множення трицифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження числа за двома різницями	
119	Множення багатоцифрових чисел на двоцифрові (<i>загальний випадок</i>). Задачі на знаходження числа за двома різницями	
120	Множення іменованих чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження числа за двома різницями	
121	Знаходження значень виразів на сумісні дії. Задачі на знаходження числа за двома різницями	
122	Множення багатоцифрових чисел на трицифрові (<i>ознайомлення</i>). Задачі на рух. Знаходження значень виразів на сумісні дії	
123	Множення багатоцифрових чисел на трицифрові виду $1578 \cdot 403$. Задачі на рух і на знаходження площі	
124	Самостійна робота	
125	Державна підсумкова атестація	
Повторення вивченого за рік		
126	Ділення трицифрових чисел на двоцифрове	
127	Ділення трицифрових чисел на двоцифрові з остачею у випадку двоцифрової частки. Задачі на знаходження середнього арифметичного (<i>ознайомлення</i>)	
128	Ділення трицифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження середнього арифметичного. Рівняння	
129	Ділення трицифрових чисел на двоцифрові (<i>загальний випадок</i>). Задачі на знаходження середнього арифметичного	
130	Ділення трицифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження середнього арифметичного	
131	Ділення багатоцифрових чисел на числа другого десятка. Розв'язування задач	
132	Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові у випадку, коли частка містить нулі. Розв'язування задач	
133	Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові у випадку, коли частка містить нуль одиниць	
134	Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові з остачею. Розв'язування задач.	
135	Знаходження значень виразів на сумісні дії з багатоцифровими числами. Розширені задачі на зведення до одиниці. Складання і розв'язування нерівностей	
136	Ділення багатоцифрових чисел на трицифрове число. Задачі на зведення до одиниці з буквеними даними. Підсумковий урок	

Примітка. У чинній навчальній програмі не зазначено чітку послідовність розділів курсу та кількість годин для їх вивчення (*подане планування є орієнтовним та може бути скориговане вчителем, зважаючи на конкретну навчальну ситуацію в класі та педагогічну доцільність*).

Матеріали для проведення уроків контролю навчальних досягнень уміщено в окремих посібниках Видавничої групи «Основа».

МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

Дата _____

Клас _____

УРОК 65. ДІЯ МНОЖЕННЯ. ЗАКОНИ МНОЖЕННЯ

Мета:

- **формування предметних компетентностей:** узагальнити уявлення учнів про дію множення, її закони; повторити взаємозв'язок між величинами: швидкість, час, відстань; удосконалювати навички усних обчислень; розвивати мислення, увагу; виховувати інтерес до предмета; розвивати критичне мислення, вміння виділяти головне;
- **формування ключових компетентностей:**
 - уміння вчитися:* розвивати вміння організовувати своє робоче місце, планувати власні дії, оцінювати свою роботу та діяльність однокласників; розвивати пізнавальний інтерес;
 - комунікативної:* розвивати математичне мовлення, вміння доводити власну думку, правильно формулювати висловлювання з використанням математичних термінів;
 - соціальної:* розвивати вміння продуктивно працювати в парах, групах, виявляти ініціативу, докладати власних зусиль для досягнення спільного результату;
 - інформаційної:* розширити знання учнів про значення сміху в житті людини.

Тип уроку: комбінований.

Основні терміни і поняття: переставний і сполучний закони множення.

Міжпредметні зв'язки: літературне читання, мистецтво.

Обладнання: обчислювальні таблиці; картки для самостійної роботи; картки контролю; мультимедійне обладнання.

Хід уроку

І. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організація класу

Психологічна настанова

Звучить спокійна музика.

— Уявіть, що у ваших долоньках — дрібка гарного настрою.

Поділіться ним, щоб зробити день приємнішим для всіх, хто зараз поряд із вами.

2. Актуалізація опорних знань

1) *Інформаційна хвилинка. Робота зі словником (або інформація з Інтернету: матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії).*

Жив на світі дідок
Маленького зросту,
І сміявся старичок
Надзвичайно просто:
«Ха-ха-ха
Та кхе-хе-хе,
Хі-хі-хі
Та бух-бух!
Бу-бу-бу
Та бе-бе-бе,
Дінь-дінь-дінь
Та трюх-трюх!»

Данило Хармс

— Ви знаєте, що таке сміх?

За визначенням В. Даля, це мимовільний, голосний прояв людиною почуття веселості, гарного настрою. Людина починає сміятися у тримісячному віці, це природна емоційна реакція організму — зазвичай на позитивні, радісні події.

Дослідження зарубіжних учених, проведені за допомогою новітніх методів, включаючи створені на комп'ютерах «моделі сміху», засвідчили, що під час сміху від м'язів обличчя йдуть особливі імпульси, які благотворно впливають на нервову систему і роботу мозку, знімаючи напругу. Навіть коли вам не весело, і ви вичавлюєте із себе фальшиву посмішку, механізм спрацьовує, і на душі стає набагато легше.

2) Інтерактивна вправа «Асоціативна характеристика» з ключовим словом.

С — сонячний...

М — мудрий...

І — іскристий...

Х — харизматичний...

— Не соромтеся сміятися — і ви здивуєтеся тому, як зміниться на краще ваше життя і ваше здоров'я.

3) Мотивація навчальної діяльності.

— На попередніх уроках ми мандрували математичною країною з фіксиками, а сьогодні до нас завітали нові друзі...

Мультиплікаційний фільм «...». Місце дії розгортається в казці, де смішні персонажі звірів потрапляють у різні життєві ситуації. Герої мультсеріалу всі без винятку позитивні, мають власні індивідуальні характери та звички.

4) Усні обчислення (з використанням прийому «Інтрига»).

- Знайти добуток чисел: 36 і 3.
- Знайти частку чисел: 102 і 17.
- Число 120 зменшити у 5 разів.
- $1/70 = 80$. Знайти все число.
- У скільки разів більше 3200 від 4?
- Знайти $4/9$ від 54.
- Обчислити: $560 : 7 : 4 : 5 \cdot 80$.
- Перетворити: 853 км 8 м = м.
- Перетворити: 96 712 кг = т кг.

5) Каліграфічна хвилинка.

108; 6; 24; 5600; 800; 24; 320; 853 008 м; 96 т 712 кг

6) Гра «Шифрувальники». Робота в парах.

А-108	И-24	І-800	С-320	Ш-96 т 712 кг
М-6	Р-5600	И-24	К-853 008 м	

— Знайдіть значення виразів, запишіть замість числа відповідну букву, складіть слово. («Смішарики»)

— Назвіть головних героїв...

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Повідомлення теми та мети уроку (з використанням прийому «Мозковий штурм»)

— Поясніть способи обчислення — № 531 (с. 87); № 533 (с. 88) (з використанням прийому «Коментування»).

— Самостійно прочитайте текст завдання по частинах.

— Що таке множення? (Сума однакових доданків)

— Замініть, де це можливо, приклади на додавання прикладами на множення. Поясніть свій вибір.

$$7 + 7 + 7 + 7 = 7 \cdot 4$$

$$15 + 15 + 15 + 15 + 15 = 15 \cdot 5$$

103 + 103 + 301 — різні доданки

$$a + a + a = a \cdot 3$$

— Як називаються числа при множенні? (*Множники*)

— Що показує перший множник? (*Який доданок*)

— Що показує другий множник? (*Скільки разів береться доданок.*)

$$a \cdot b = a + a + a + a + \dots + a$$

b разів

Помножити *a* на *b* — означає взяти число *a* доданків *b* разів.

— Які закони множення ви знаєте? (*Переставний, сполучний, розподільний*)

- Переставний закон множення. Від перестановки множників добуток не змінюється.

$$4 \cdot 6 = 6 \cdot 4; a \cdot b = b \cdot a$$

- Сполучний закон множення. Щоб добуток двох чисел помножити на третє число, можна перше число помножити на добуток другого і третього чисел.

$$25 \cdot 2 \cdot 7 = (25 \cdot 2) \cdot 7 = 350; a \cdot b \cdot c = (a \cdot c) \cdot b$$

— З переставного і сполучного законів множення виходить, що натуральні числа можна множити в будь-якому порядку.

$$16 \cdot 40 \cdot 3 \cdot 2 = 16 \cdot 3 \cdot 40 \cdot 2 = 48 \cdot 80 = 3840$$

$$4 \cdot 17 \cdot 5 = 4 \cdot 5 \cdot 17 = 340$$

- Розподільний закон множення.

$$(a + b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c$$

— Що зробили з кожним доданком? (*Помножили на c.*)

— Що зробили з добутками? (*Додали.*)

— Який зробимо висновок? (*Добуток суми двох чисел на будь-яке число дорівнює сумі добутків у кожного доданка на це число.*)

— Яка тема уроку?

Висновок. Дія множення. Закони множення.

2. Мотивація навчальної діяльності (з використанням методу «Мікрофон»)

— А для чого нам потрібно знати закони множення?

— Де в житті нам знадобляться ці знання? (*Відповіді учнів.*)

3. Опрацювання навчального матеріалу

1) Робота за підручником (с. 87–89).

а) Обчислення прикладів з вивченої теми — № 532 (с. 87) (з використанням прийому «Взаємоперевірка»).

— Знайдіть добуток зручним способом.

$$8 \cdot 4 \cdot 50 = 1600 \quad 2 \cdot 4 \cdot 5 \cdot 15 = 600 \quad 4 \cdot 6 \cdot 25 = 600$$

б) Самостійне виконання завдання № 533 (с. 88). Робота в парах (з використанням прийому «Взаємоперевірка»).

— Прочитайте пояснення про розподільний закон. Вивчіть цей закон напам'ять.

— За допомогою розподільного закону множення знайдіть значення виразу.

$$(200 + 30 + 5) \cdot 8 = 200 \cdot 8 + 30 \cdot 8 + 5 \cdot 8 = 1600 + 240 + 40 = 1880$$

в) Самостійна робота над задачею № 534 (з використанням прийому «Мікрофон»).

Коментування дітей (*корекція вчителя*).

— Укажіть задачі, які розв'язуються дією множення. Запишіть розв'язання цих задач.

- 1) $15 \cdot 5 = 75$ (парт) — у 5 таких класах;
 3) $8 \cdot 4 = 32$ — друге число;
 4) $200 \cdot 5 = 1000$ (кг) — картоплі буде потрібно для отримання 200 кг крохмалю.

г) Порівняння виразів — № 535 (с. 88) (з використанням гри «Хто швидше?»).

$$245 \cdot 45 < 245 \cdot 46 \text{ (на 245)} \qquad 468 \cdot 25 > 468 \cdot 24 \text{ (на 25)}$$

д) Письмове обчислення прикладів — № 536 (с. 88) (з використанням прийому «Коментування»).

Варіант 1

$$207 \cdot 4 = 828 \qquad 288 : 8 = 36 \qquad 1 \cdot 0 + 4 \cdot 1 = 4 \qquad 200 : 100 = 2$$

Варіант 2

$$36 \cdot 23 = 828 \qquad 928 : 32 = 29 \qquad 8 : 1 + 6 : 6 = 9 \qquad 230 : 10 = 23$$

2) Фізкультхвилинка

4. Робота над задачею — № 537 (с. 88) (робота в міні-групах з використанням прийому «Навчаючи — вчусь»)

— Які компоненти відомі?

Коментування дітей (корекція вчителя).

— Чи можемо ми відразу відповісти на питання задачі?

— Що для цього слід знати?

Учні складають задачу, самостійно розв'язують її з наступною взаємоперевіркою.

Відстань у 30 км велосипедист проїхав зі швидкістю 15 км/год. Яку відстань подолає за цей самий час вершник, рухаючись зі швидкістю 12 км/год?

Розв'язання:

1) $30 : 15 = 2$ (ч) — час у дорозі;

2) $12 \cdot 2 = 24$ (км) — подолає вершник.

$12 \cdot (30 : 15) = 24$ (км)

Відповідь: відстань 24 км подолає вершник.

5. Самостійна робота над задачею — № 538 (с. 89) з подальшою взаємоперевіркою з дошки

— Які компоненти відомі?

Коментування дітей (корекція вчителя).

Розв'язання:

1) $72 : 3 = 24$ (км) — відстань;

2) $24 : 12 = 2$ (км/хв) — швидкість, з якою рухався потяг.

$(72 : 3) : 12 = 2$ км/хв

Відповідь: 2 км/хв — швидкість потяга.

6. Робота в «Інформаційно-художній» студії (робота в групах)

1) Група «Пізнайки».

«Смішарики» — мультсеріал для всієї родини. Українська адаптація перших 100 серій мультфільму була створена 2009 року і вперше показана на телеканалі «Інтер» 15 квітня 2009 року.

Режисером українського дубляжу «Смішариків» виступив Євген Малуха. Серіал дублювали як професійні актори, так і працівники телеканалу «Інтер» — ведучий програми «Подробиці» Руслан Сенічкін, спеціальний кореспондент програми «Подробиці тижня» Леся Вакулук і головний редактор телеканалу Євген Самойленко.

«Смішарики» — це дружня сімейка кумедних круглих персонажів, кожен з яких має свою історію і свій характер. До того ж у «Смішариках» немає жодного негативного персонажу — тут абсолютно відсутнє протиставлення «поганий — добрий».

2) Група «Художники».

— Якими ви бачите головних героїв?

3) Група «Розумники». Гра «Добавлянка».

СМІХ

Як в душі у вас... (*поселився*)
Зайчик сонячний... (*іскристий*),
То навколо враз розлився
Сміх..., ..., ... (*дзвінкий, веселий, чистий*).
І тоді усім чудово,
Радість настроїв піднімає.
На душі в людей... (*святково*).
Сміх завжди... (*допомагає*).

Надія Красоткіна

— З гумором та з посмішкою можна розв'язати будь-яку ситуацію, бо «сміх лікує душу». Адже засміявся — і всі негаразди кудись поділися! Знову сяє сонечко, знову небо блакитне.

Сміх — це ж саме життя, його суть! Радість, щастя та світло, гумор та посмішки!

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

1. Домашнє завдання

С. 89, № 539; 540.

2. Рефлексія (з використанням методу «Мікрофон»)

— Що повторювали сьогодні на уроці?

— З'єднайте рівності з назвами законів.

$a \cdot b = b \cdot a$ розподільний

$a \cdot b \cdot c = (a \cdot c) \cdot b$ переставний

$(a + b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c$ сполучний

- Чи потрібно знати закони множення?
- Де можна використати ці знання?
- Передайте зміст своєї діяльності на уроці за допомогою трьох дієслів.
- Передайте свій емоційний стан після уроку за допомогою трьох прикметників.

Дата _____

Клас _____

УРОК 66. ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА ОДНОЦИФРОВІ (алгоритм множення). РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ НА РУХ

Мета:

- **формування предметних компетентностей:** ознайомити учнів з алгоритмом письмового множення багатоцифрового числа на одноцифрове; вдосконалювати вміння розв'язувати задачі, обчислювальні навички учнів; розвивати критичне мислення, вміння виділяти головне;
- **формування ключових компетентностей:**
 - уміння вчитися:* розвивати вміння організовувати своє робоче місце, планувати власні дії, оцінювати свою роботу та діяльність однокласників; розвивати пізнавальний інтерес;
 - комунікативної:* розвивати математичне мовлення, вміння доводити власну думку, правильно формулювати висловлювання з використанням математичних термінів;
 - соціальної:* розвивати вміння продуктивно працювати в парах, групах, виявляти ініціативу, докласти власних зусиль для досягнення спільного результату;
 - інформаційної:* розширити знання учнів про зимові народні свята;
 - громадянської:* виховувати повагу до народних традицій.

Тип уроку: комбінований.

Основні терміни і поняття: розрядний склад числа.

Міжпредметні зв'язки: українська мова, літературне читання, «Я у світі», мистецтво.

Обладнання: обчислювальні таблиці; картки для самостійної роботи; картки контролю; мультимедійне обладнання.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організація класу

Психологічна настанова

Звучить пісня із мультсеріалу «Смішарики» — «Новорічна колискова».

2. Актуалізація опорних знань

1) Літературно-історична хвилинка.

СВЯТО НОВОГО РОКУ

Уже давно ми традиційно відзначаємо Новий рік 1-го січня. Святкування цього свята започаткували ще римляни 46 року до н. е. Багато свідчень збереглося про урочисту обрядовість в Україні. Особливо пишною вона була в Києві. До центру святкового дійства — майдану на Подолі — задалегідь привозили ялинки із пишними кронами, прикрашали їх виробами ремісників та дідухами — солом'яними снопами. Із настанням сутінків довкола спалахували тисячі свічок. Опівночі на площу сходилися майже всі городяни. Усю ніч лунали пісні, влаштовувалися новорічні вистави. Свято завершувалося вдосвіта. На Слобожанщині першого посівальника господиня просить сісти на порозі — «щоб кури сідали та курчат висиджували». Зерно після посівальника збирають і віддають курям — «щоб добре неслися».

— Про зимове свято дізнаємось далі...

2) Математична розминка (з використанням прийому «Мозковий штурм»).

КОНВЕРТ 1

— Оберіть рівень складності завдання.

— Вам необхідно знайти значення виразу.

— Згадайте, який перший крок ми робимо (підписуємо дії).

— Будьте уважні! Вперед!

Високий рівень

$$1990 + 76 : 4 - 106 \cdot 5 = 1479$$

Достатній рівень

$$81 : 3 + (2598 - 1008) = 1617$$

Середній рівень

$$57 : 3 + 17 \cdot 3 = 70$$

ПЕРЕВІРКА

— Якщо серед запропонованих чисел ви знайдете свою відповідь, обчислення виконано правильно.

1479

1617

70

КОНВЕРТ 2

— Оберіть рівень складності завдання.

— Вам необхідно розв'язати рівняння.

— Згадайте правило, щоб без помилок виконати завдання.

— Чим цікаві ці рівняння? (У зменшуваному присутні нулі.)

(Двоє учнів виконують біля дошки — достатній рівень; середній рівень)

Високий рівень: $70\,010 + 10 - x = 3003$ (67 017)

Достатній рівень: $4004 - x = 38$ (3966)

Середній рівень: $301 - x = 7$ (294)

ПЕРЕВІРКА: звіряємо із записами на дошці.

КОНВЕРТ 3

Математичний диктант (з використанням прийому «Коментування»)

<i>Варіант 1</i>	<i>Варіант 2</i>
1. Записати число: дев'ятсот двадцять тисяч чотири.	1. Записати число: вісімсот тридцять тисяч сім.
2. Записати число: тридцять тисяч сорок вісім.	2. Записати число: шістдесят тисяч двадцять чотири.
3. Обчислити: $420 : 7 : 2 : 5$	3. Обчислити: $480 : 6 : 4 : 5$
4. Знайти $7/8$ від 56.	4. Знайти $6/7$ від 56.
5. У скільки разів 91 більше від 7?	5. У скільки разів 84 більше від 6?
6. Знайти різницю чисел: 900 і 9.	6. Знайти різницю чисел: 800 і 8.
7. $1/70 = 40$. Знайти все число.	7. $1/60 = 90$. Знайти все число.
8. Яке число поділили на 50 і отримали 8?	8. Яке число поділили на 50 і отримали 6?

3) **Каліграфічна хвилинка.**

Варіант 1

920 004; 30 048; 6; 49; 13; 891; 2800; 400.

Варіант 2

830 007; 60 024; 4; 48; 14; 792; 5400; 300.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. **Повідомлення теми та мети уроку (з використанням прийому «Мозковий штурм»)**

— Поясніть усний і письмовий способи обчислення — № 541 (с. 89) (з використанням прийому «Коментування»).

$$263 \cdot 3 = (200 + 60 + 3) \cdot 3 = 200 \cdot 3 + 60 \cdot 3 + 3 \cdot 3 = 600 + 180 + 9 = 789$$

$$\begin{array}{r} \times 263 \\ \quad 3 \\ \hline 789 \end{array}$$

— Який зробимо висновок? (Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрове число виконують так само, як і трицифрових.)

— Яка тема уроку? (Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрове число.)

2. Мотивація навчальної діяльності (з використанням методу «Мікрофон»)

— А для чого нам потрібно знати закони множення?

— Де в житті нам знадобляться ці знання? (Відповіді учнів.)

3. Опрацювання навчального матеріалу

1) *Робота за підручником — № 542; 543 (с. 89) (з використанням прийому «Коментування»).*

— Прочитайте пояснення прийому множення.

Складання разом з учителем алгоритму множення

АЛГОРИТМ МНОЖЕННЯ

- Одноцифрове число підписуємо під одиницями.
- Починаємо множити одиниці, потім десятки, сотні і т. д.
- Записуємо результати під тими самими розрядами, які множили.
- Отримані десятки додаємо до наступних добутоків.

2) *Письмове обчислення виразів — № 543 (с. 89) (з використанням прийому «Коментування»).*

— Знайдіть значення поданих виразів, записуючи числа у стовпчик.

$$384 \cdot 6 = 2304 \quad 51\,754 \cdot 7 = 362\,278 \quad 117\,154 \cdot 3 = 351\,462$$

3) *Обчислення прикладів з нової теми № 544; 545 (с. 90) (з використанням прийому «Коментування»).*

Можливе використання складеного алгоритму множення.

— Обчисліть з поясненням (№ 544).

$$25\,454 \cdot 5 = 127\,270$$

— Знайдіть помилки в обчисленнях (№ 545).

Варіант 1

Варіант 2

$$7056 \cdot 8 = 6048$$

$$7056 \cdot 8 = 57\,248$$

Відповідь: 56 448.

4) *Фізкультхвилинка.*

5) *Робота над задачею № 546 (робота в міні-групах з використанням прийому «Навчаючи — вчусь»).*

— Які компоненти відомі?

Коментування дітей (*корекція вчителя*).

— Що в задачі відоме? Що треба дізнатися?

— Чи можемо відразу відповісти на питання задачі?

$$\left. \begin{array}{l} \text{Автомобіль — 6 рейсів по 925 цеглин} \\ \text{Трактор — 3 рейси по 2075 цеглин} \end{array} \right\} ?$$

Розв'язання:

1) $925 \cdot 6 = 5550$ (цеглин) — завезли автомобілем;

$$\begin{array}{r} \times 925 \\ \underline{6} \\ 5550 \end{array}$$

2) $2075 \cdot 3 = 6225$ (цеглин) — завезли трактором з причепом;

$$\begin{array}{r} \times 2075 \\ \underline{3} \\ 6225 \end{array}$$

3) $5550 + 6225 = 11\,775$ (цеглин) — завезли на будівництво протягом дня.

$$(925 \cdot 6) + (2075 \cdot 3) = 11\,775 \text{ (цеглин)}$$

Відповідь: 11 775 цеглин завезли на будівництво.

6) Завдання для допитливих «Банк математичних цікавинок» — № 547.

— Скільки потрібно цифр, щоб пронумерувати 150 сторінок книжки?

$$9 \cdot 1 + 90 \cdot 2 + 51 \cdot 3 = 342 \text{ (цифри)}$$

7) Робота в «Мультиплікаційній» студії.

— А тепер — мультфільм повчальний! Для малят усіх — навчальний! «Смішарики». (Збірник улюблених серій № 1)

Назва серії	Стислий опис сюжету	Посилання на YouTube
Куди йде старий рік?	(Заповніть зміст...)	https://www.youtube.com/watch?v=NN2gVgQ57uo&t=252s

Інформаційна хвилинка (фронтально з використанням прийому «Мозковий штурм»)

- Чому кролик Крош не відчинив двері?
- Хто придумав інструкцію? Чи стала вона у пригоді?
- Скільки недороблених справ залишилося у кролика?
- Який вихід було знайдено?
- Чого вас навчила ця серія?

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

1. Домашнє завдання

С. 90, № 548; 549.

2. Рефлексія (з використанням методу «Мікрофон»)

- Яке завдання вас найбільше зацікавило? Чому?
- Що цікавого дізналися про Новий рік?
- Як називаються числа при множенні?
- Як знайти добуток?
- Як виконати множення трицифрового числа на одноцифрове?
- Де можна використати ці знання?
- Які риси характеру допомагали навчатися, а які — заважали?

Активність, апатія, ввічливість, упертість, дисциплінованість, допитливість, ініціативність, наполегливість, неуважність, незібраність, недбалість, організованість.

- Чи з'явилося почуття самоповаги від роботи на уроці? Похваліть себе.

Дата _____

Клас _____

УРОК 67. МНОЖЕННЯ БАГАТОЦИФРОВОГО ЧИСЛА НА ОДНОЦИФРОВЕ У ВИПАДКУ, КОЛИ В СЕРЕДИНІ ПЕРШОГО МНОЖНИКА Є НУЛІ. РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З ДВОМА БУКВЕНИМИ ДАНИМИ

Мета:

- **формування предметних компетентностей:** ознайомити учнів з письмовим множенням у випадку, коли в середині першого множника є нулі; формувати вміння розв'язувати задачі з двома буквеними даними; вдосконалювати навички усних та письмових обчислень; розвивати критичне мислення, вміння виділяти головне;
- **формування ключових компетентностей:**
 - уміння вчитися:* розвивати вміння організовувати своє робоче місце, планувати власні дії, оцінювати свою роботу та діяльність однокласників; розвивати пізнавальний інтерес;
 - комунікативної:* розвивати математичне мовлення, вміння доводити власну думку, правильно формулювати висловлювання з використанням математичних термінів;
 - соціальної:* розвивати вміння продуктивно працювати в парах, групах, виявляти ініціативу, докласти власних зусиль для досягнення спільного результату;
 - інформаційної:* розширити знання учнів про чарівність краєвидів та дивовижність куточків України (Асканія-Нова);
 - громадянської:* привернути увагу учнів до проблем охорони навколишнього середовища та сприяти його збереженню.

Тип уроку: комбінований.

Основні терміни і поняття: множник, добуток, розрядний склад числа.

Міжпредметні зв'язки: українська мова, природознавство, мистецтво.

Обладнання: обчислювальні таблиці; картки для самостійної роботи; картки контролю; мультимедійне обладнання.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організація класу

2. Актуалізація опорних знань

1) Усне опитування.

- Хто ви?
Ми — діти України.
- Що вас цікавить?
Життя лісу і поля, степу і моря.
- Що вас зворушує?
Схід сонця і спів птахів.
- Що вас турбує?
Стан повітря, яким ми дихаємо; вода, яку ми п'ємо; земля на якій ми живемо.
- Що вас об'єднує?
Любов до рідної землі, віра в те, що ми здатні зробити нашу Батьківщину прекраснішою.
- Для чого ми прийшли у світ?

Щоб сміятись і радіти
У довірлі чарівнім!

2) Мотивація навчальної діяльності.

— Смішарики — допитливі малята. Вони нам приготували запитання.

- Що таке заповідники? (Природні ділянки, які охороняються та де заборонена будь-яка господарча діяльність; територія, повністю вилучена з господарського користування з метою збереження та вивчення природних об'єктів і процесів.)
- З якою метою їх створюють? (З метою збереження та вивчення природних об'єктів і процесів)

3) Усні обчислення (з використанням прийому «Інтрига»).

— Назву заповідника дізнаємось завдяки відповідям математичного диктанту.

- Записати число: сорок шість тисяч вісімдесят два.
- Яке число зменшили на 73 і отримали 28?
- У скільки разів більше 7200 від 9?
- Чому дорівнює ділене, якщо дільник 7, а частка 13?
- Знайти різницю чисел: 840 і 39.
- Обчислити: $400 + 300 - 500 + 800$.
- Знайти $1/7$ від 3500.
- Знайти $5/7$ від 28.

4) Гра «Шифрувальники». Робота в парах.

46 082; 101; 800; 91; 801; 1000; 500; 20.

A-20	K-101	I-800	O-1000
C-91	H-500	Я-801	B-46082

— Знайдіть значення виразів, запишіть у порядку зростання замість числа відповідну букву («-» означає повтори букв), складіть слово. («Асканія-Нова»)
--**.

5) Інформаційна хвилинка. Робота зі словником (або інформація з Інтернету: матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії).

Біосферний заповідник «Асканія-Нова» ім. Ф. Е. Фальц-Фейна — науково-дослідна установа в системі Національної академії аграрних наук України, державний заповідник, заснований у 1898 році Фрідріхом Фальц-Фейном. Розташований біля смт Асканія-Нова Чаплинського району Херсонської області (відкіля і колишня назва заповідника — «Чаплі»). Назву місцевості дав один з її попередніх власників — герцог Ангальт-Кетенський у 1841 році на честь маєтку Асканія в Німеччині.

— Цікаві факти нас чекають попереду...

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Повідомлення теми та мети уроку (з використанням прийому «Мозковий штурм»)

— Поясніть усний і письмовий способи обчислення — № 550 (с. 90) (з використанням прийому «Коментування»).

$$\begin{array}{r} 320 + 40 \\ : 4 \\ - 20 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 300 + 200 \\ \times 2 \\ - 400 \\ \hline 600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 640 - 120 \\ + 80 \\ \hline : 3 \\ \hline 200 \end{array}$$

— Проаналізуйте та поясніть спосіб обчислення.

$$5062 \cdot 3 = 15\ 186$$

— Який зробимо висновок? (Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрове число виконують так само, як і трицифрових. Якщо в середині багатоцифрових чисел є нуль, то множення на нуль відбувається за загальним правилом $0 \cdot a = 0$.)

— Яка тема уроку?

2. Мотивація навчальної діяльності (з використанням прийому «Мікрофон»)

- А для чого потрібно вміти виконувати множення виду $5062 \cdot 3$?
- Де в житті нам знадобляться ці знання?

3. Опрацювання навчального матеріалу

1) Робота за підручником (с. 90–91).

а) Самостійне письмове обчислення прикладів № 551 (з використанням прийому «Взаємоперевірка»).

Можливе використання пам'ятки.

$$\text{Варіант 1. } 4073 \cdot 4 = 16\,292 \qquad 20\,073 \cdot 9 = 180\,657$$

$$\text{Варіант 2. } 20\,904 \cdot 6 = 125\,424 \qquad 30\,007 \cdot 4 = 120\,028$$

б) Самостійне письмове обчислення виразів № 552 (з використанням прийому «Взаємоперевірка»).

$$\text{Варіант 1. } 2306 \cdot 6 = 13\,836 \qquad 30\,094 \cdot 7 = 210\,658$$

$$\text{Варіант 2. } 40\,801 \cdot 9 = 367\,209 \qquad 40\,059 \cdot 3 = 120\,177$$

в) Виконання завдання № 553. Гра «Парне — непарне». Робота в групах.

— Наведіть приклади парних/непарних чисел. Чому вони називаються парними/непарними?

— Знайдіть парні числа та поясніть свій вибір.

1-ша група — виконати завдання з парними числами;

2-га група — виконати завдання з непарними числами.

2) Фізкультхвилинка

3) Робота над задачею № 554 (робота в міні-групах з використанням прийому «Навчаючи — вчусь»).

— Які компоненти відомі?

Коментування дітей (корекція вчителя).

— Прочитайте питання задачі.

— Що дізнаємося?

$$\left. \begin{array}{l} \text{Великий зал — } k \text{ сеансів по } 1224 \text{ місця} \\ \text{Малий зал — } c \text{ сеансів по } 208 \text{ місць} \end{array} \right\} ? \text{ глядачів}$$

— Складіть план розв'язання задачі.

— Запишіть розв'язання.

Розв'язання:

$1224 \cdot k$ — кількість глядачів у великому залі за день;

$208 \cdot c$ — кількість глядачів у малому залі за день;

$1224 \cdot k + 208 \cdot c$ — кількість глядачів у кінотеатрі за день.

Якщо $k = 5$ і $c = 4$, то $1224 \cdot 5 + 208 \cdot 4 = 6952$ (гл.)

$$\begin{array}{lll} 1) \begin{array}{r} \times 1224 \\ \hline 5 \\ \hline 6120 \end{array} & 2) \begin{array}{r} \times 208 \\ \hline 4 \\ \hline 832 \end{array} & 3) \begin{array}{r} + 6120 \\ \hline 832 \\ \hline 6952 \end{array} \\ \text{6120 (гл.) у великому залі} & \text{832 (гл.) у малому залі} & \text{6952 (гл.)} \end{array}$$

Відповідь: 6952 глядачів може обслуговувати кінотеатр за день.

4) Творча робота над задачею № 555 (з використанням прийому «Взаємоперевірка»).

Коментування дітей (корекція вчителя).

Рухоми́й об'єкт	Швидкість	Час	Відстань
Катер	27 км/год	3 год	} ?
Буксир	18 км/год	3 год	

Розв'язання:

І спосіб

1) $27 \cdot 3 = 81$ (км) — пройшов катер за 3 години;

2) $18 \cdot 3 = 54$ (км) — пройшов буксир за 3 години;

3) $81 - 54 = 27$ (км) — відстань між буксиром і катером через 3 години.

II спосіб

1) $27 - 18 = 9$ (км/ч) — більше проходив катер;

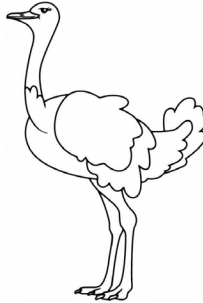
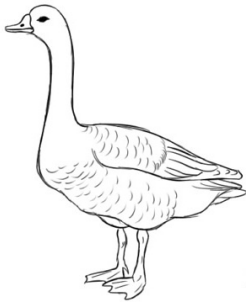
2) $9 \cdot 3 = 27$ (км)

Відповідь: 27 км — відстань між ними через 3 години.

5) **Робота в «Математично-художній» студії.**

Гімнастика для очей «Будиночок для птахів»

— А тепер ми малюємо невідомих поки нам птахів.

— В орнітопарку нараховують понад 60 різновидів птахів — лебеді, фазани, качки, лелеки, гуси єгипетські та індійські, страуси.

Африканський страус належить до найбільших птахів планети, має вагу до 175 кг, висоту тіла 2 м 70 см. Птах довгий час може обходитися без води, але при нагоді охоче п'є та купається. За висновками науковців, страуси в давнину мешкали на півдні сучасної України, в Азії — до сучасної Монголії. В умовах неволі живе до 50 років. Яйце африканського страуса важить 2 кг і трохи більше. Вони втратили здатність літати, пересуваються суходолом пішки або бігом, мають неприємний характер.

Творче завдання: намалювати тварину самостійно.

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

1. Домашнє завдання

С. 91, № 556; 557.

2. Рефлексія (з використанням методу «Мікрофон»)

- Яке завдання вас найбільше зацікавило? Чому?
- Що цікавого запам'ятали про заповідник Асканія-Нова?
- Як виконати множення трицифрового числа, у якому в середині є нуль, на одноцифрове?
- Поясніть спосіб обчислення $3078 \cdot 7$.
- Де можна використати ці знання?
- Які риси характеру допомагали навчатися, а які — заважали?

Активність, апатія, ввічливість, упертість, дисциплінованість, допитливість, ініціативність, наполегливість, неуважність, незібраність, недбалість, організованість.

- Чи з'явилося почуття самоповаги від роботи на уроці? Похваліть себе.